

Temeljem članka 29., stavak 1., alineja 10. Statuta Hrvatskog planinarskog saveza, Skupština Hrvatskog planinarskog saveza 22. travnja 2017. donosi:

PRAVILNIK KOMISIJE ZA VODIČE HRVATSKOG PLANINARSKOG SAVEZA

Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

Komisija za vodiče

Članak 1.

Organizaciju vodičke djelatnosti u Hrvatskom planinarskom savezu (u dalnjem tekstu HPS) provodi Komisija za vodiče HPS (u dalnjem tekstu Komisija).

Komisiju sačinjavaju pročelnik, zamjenik pročelnika i po jedan delegirani predstavnik svake Stanice planinarskih vodiča (temeljne jedinice vodičke službe u HPS-u, organizirane na teritorijalnom principu).

Komisija je za svoj rad odgovorna Skupštini HPS-a.

Članak 2.

Odluku o prijedlogu za pročelnika i zamjenika donosi Komisija natpolovičnom većinom glasova temeljem plana i programa rada koji predlaže kandidat za pročelnika. Pročelnika i zamjenika imenuje IO HPS-a.

Članak 3.

Komisija ima zadaće:

- koordinirati i usmjeravati djelatnosti stanica,
- predlagati Skupštini HPS-a, putom IO HPS-a, Pravilnik Komisije te njegove dopune i izmjene,
- predlagati IO HPS-a dokumente kojima se reguliraju odnosi u Vodičkoj službi HPS-a,
- održavati sjednice Komisije,
- provoditi odluke i zaključke Skupštine i IO HPS-a,
- izvješćivati nadležna tijela i pročelnike stanica o djelovanju,
- unaprjeđivati, osposobljavati i stručno usavršavati vodičke kadrove putem vježbi, škola, tečajeva i seminara,
- donositi smjernice, programe i planove rada,
- organizirati ispite za vodiče prema kategorijama,
- izdavati trogodišnje licence vodičima i instruktorima po kategorijama,
- prema potrebi osnivati radne skupine za pojedine jednokratne aktivnosti,
- putem izvješća o radu i planova osiguravati osnovna godišnja finansijska sredstva iz proračuna HPS-a te prona-laziti dodatna sredstva za svoje akcije,
- voditi evidenciju prispjelih podataka i izvješća o aktivnostima stanica i njihovih članova,
- poticati osnivanje novih stanica na području gdje se za to ukaže potreba,
- uklidati neaktivne stanice, tj. ako se radi o udružama HPS-a predložiti IO HPS-a njihovo brisanje iz članstva,
- rješavati žalbe u okviru svoje nadležnosti,
- surađivati s drugim službama i komisijama HPS-a,
- obavljati i druge zadaće u interesu razvitka vodičke službe.

Članak 4.

Komisija radi ostvarenja svojih zadaća surađuje s nadležnim tijelima i Uredom HPS-a.

Komisija svoje sjednice održava prema potrebi, a najmanje jednom godišnje. Sjednice Komisije saziva pročelnik, a u slučaju njegove spriječenosti zamjenik.

Pročelnik saziva sjednicu Komisije i na prijedlog najmanje jedne polovine svih članova Komisije u roku od trideset dana od datuma predaje prijedloga. Ako pročelnik ne sazove sjednicu u navedenom roku, mogu ju sazvati predlagatelji. U pojedinim hitnim situacijama Komisija može sjednice provoditi elektroničkim putem.

Članak 5.

Komisija radi obavljanja određenih zadaća može osnivati radna tijela.

Komisija može raspustiti radna tijela.

IZVRŠNI ODBOR KOMISIJE

Članak 6.

Izvršni odbor Komisije (dalje: IOK) operativno je tijelo Komisije. Čine ga pročelnik Komisije, zamjenik, pročelnik Potkomisije za koordinaciju rada stanica (dalje: KRS), pročelnik Potkomisije za školovanje, povjernik za instruktorski kadar, povjerenik za projekte, povjerenik za administrativno-licencijске poslove i do dva člana, koje predlaže pročelnik Komisije. Članove IOK-a potvrđuje Komisija na temelju popisa koji predloži kandidat za pročelnika.

Sjednice IOK-a saziva i vodi pročelnik Komisije najmanje dva puta godišnje

U pojedinim hitnim situacijama IOK može donositi zaključke putem elektroničke pošte.

IOK za svoj rad odgovara Komisiji.

Članak 7.

IOK ima zadaće:

- provoditi odluke Komisije,
- skrbiti o licenciranju vodiča, pripravnika i instruktora te ovjeravati vodičke iskaznice,
- koordinirati rad radnih tijela Komisije,
- predlagati Komisiji normativne akte u obliku javno dostupnih nacrta pravilnika, poslovnika, programa, preporuka i uputa,
- Komisiji pripremati nacrte prijedloga udruživanja HPS-a u međunarodna udruženja planinarskih vodiča i srodnih udruga,
- provoditi zadaće koje proizlaze iz akata Komisije,
- obavljati i druge zadaće povjerene od pročelnika i Komisije,
- redovito izvješćivati Komisiju o svome radu.

PROČELNIK

Članak 8.

Pročelnik Komisije:

- mora biti vodič,
- saziva sjednice i upravlja radom Komisije i IOK, sukladno ovom Pravilniku i Statutu HPS-a,
- skrbi o pribavljanju i korištenju sredstava Komisije prema programu rada,
- podnosi izvješća Komisiji i tijelima HPS-a,
- obavlja i druge zadaće od interesa za vodičku službu.

Pročelnika Komisije imenuje IO HPS-a.

Članak 9.

Zamjenik pročelnika Komisije zamjenjuje pročelnika Komisije u obavljanju dužnosti za vrijeme njegove sprječenosti.

Zamjenik pročelnika mora biti dobro upoznat s radom IOK-a i Komisije. Zamjenika predlaže pročelnik, prijedlog potvrđuje Komisija, a imenuje IO HPS-a.

POTKOMISIJE I POVJERENSTVA

Članak 10.

Potkomisija za koordinaciju rada stanica:

- koordinira rad stanica tijekom akcija od važnosti za HPS,
- pomaže stanice vodiča u obavljanju temeljnih aktivnosti usmjerenih održavanju znanja i vještina vodiča društvenih izleta (VDI),
- obavlja i druge zadaće od interesa za VDI.

Pročelnika potkomisije za koordinaciju rada stanica predlaže pročelnik Komisije, a potvrđuje Komisija. Pročelnik Potkomisije za koordinaciju rada stanica član je IOK-a.

Potkomisija za školovanje:

- skrbi o programima školovanja vodiča i njihovom izvođenju,
- vodi registar vodiča pripravnika i skrbi o njihovom napretku,
- obavlja i druge zadaće u svrhu školovanja svih kategorija vodiča.

Pročelnika Potkomisije za školovanje predlaže pročelnik Komisije, a potvrđuje Komisija. Pročelnik Potkomisije za školovanje član je IOK-a.

Povjerenstvo za instruktorski kadar:

- skrbi o ospozobljavanju i usavršavanju vodiča instruktora,

- vodi register vodiča instruktora;
- organizira i provodi seminare za instruktorski kadar.

Povjerenika predlaže pročelnik Komisije, a potvrđuje Komisija. Povjerenik za instruktorski kadar član je IOK-a.

Povjerenstvo za projekte:

- povezuje interese vodičke djelatnosti u HPS-u s dostupnim projektnim mogućnostima u zemlji, EU i regiji,
- operativno vodi razvoj takvih projektnih aktivnosti u suradnji s pročelnikom i Uredom HPS-a.

Povjerenika predlaže pročelnik Komisije, a potvrđuje Komisija. Povjerenik za projekte član je IOK-a.

Povjerenstvo za administrativno-licencijske poslove:

Skrbi o urednom tehničko-financijskom provođenju akcija Komisije,

- Surađuje s Uredom HPS-a i koordinira aktivnosti podrške akcijama;
- Vodi register vodiča te skrbi o provođenju aktivnosti (re)licenciranja vodiča.

Povjerenika predlaže pročelnik Komisije, a potvrđuje Komisija. Povjerenik za administrativno-licencijske poslove član je IOK-a. Povjerenik može dodatno razdvojiti linje odgovornosti i nominirati pomoćni kadar za administraciju i poslove licenciranja.

ZBOR

Članak 11.

Zbor je savjetodavno tijelo vodičke službe HPS-a koje sačinjavaju vodiči, vodiči društvenih izleta (VDI) te pripravnici s ovjerenom vodičkom iskaznicom, a raspravlja stručne teme od interesa za vodičku službu.

Članak 12.

Zbor saziva Komisija, a vodi ga pročelnik Komisije. Zbor se saziva svake četiri godine, a po potrebi se može sazvati i češće.

VODIČKA SLUŽBA HRVATSKOGA PLANINARSKOG SAVEZA

Članak 13.

Vodička služba HPS-a je stručno sposobljena i dobrovoljno organizirana planinarska služba za sigurno vođenje članova osnovnih planinarskih udruženja po planinama u zemlji i inozemstvu u svim godišnjim dobima.

Članak 14.

Rad Vodičke službe HPS-a organiziran je u Komisiji za vodiče, a provodi se kroz rad stanica. Stanice se registriraju kao pravne osobe, koje se tada obvezno učlanjuju u Savez.

Članak 15.

Vodička služba HPS-a nositelj je međunarodne licence, odnosno akreditiranih standarda UIAA (Međunarodne federacije za alpinizam i planinarstvo).

Vodička služba HPS-a surađuje s međunarodnim udruženjima planinarskih vodiča te srodnim udruženjima i asocijacijama u Hrvatskoj i svijetu.

Komisija može predložiti udruživanje HPS-a u srodne vodičke asocijacije i udruženje.

CILJEVI I ZADAĆE

Članak 16.

Ciljevi Vodičke službe HPS-a su:

organizirano i sigurno vođenje planinara u planine,

- razvijanje i unaprjeđenje vodičke djelatnosti u HPS-u,

Zadaće Vodičke službe HPS-a su:

- školovanje i licenciranje vodičkih kadrova,
- njegovanje i promicanje tehnike vođenja i vodičke tradicije,
- predstavljanje vodičke službe u javnosti,
- rad na preventivni i promicanje planinarstva općenito.

ORGANIZACIJA I DJELATNOST

Članak 17.

Rad Vodičke službe HPS-a ostvaruje se putem aktivnosti stanica, vodičke aktivnosti u osnovnim planinarskim udruženjima – planinarskim društvima (u daljem tekstu PD), Komisije i IOK-a.

Članak 18.

Rad u Vodičkoj službi HPS-a je dragovoljan društveni rad koji se obavlja u skladu s načelima javnosti, kolegijalnosti, odgovornosti, informiranosti, reizbornosti i demokratskog odlučivanja. Javnost rada ostvaruje se dostupnošću odluka tijela VS HPS-a te otvorenošću sjednica Komisije, IOK-a i Zbora, izvješćivanjem putem javnih glasila i časopisa Hrvatski planinar. Javnost se može iznimno isključiti sa sjednica Komisije i IOK-a prilikom analiza akcija vođenja, o čemu odlučuje pročelnik Komisije.

Članak 19.

Znak Vodičke službe HPS-a ima oblik planinarske markacije s natpisom VODIČKA SLUŽBA u gornjem dijelu crvenog prstena te natpisom HPS u donjem dijelu. U sredini znaka na bijelom polju stilizirana je kompasna igla plave boje s označama strana svijeta na hrvatskom jeziku.

STANICE

Članak 20.

Stanice su temeljne jedinice Vodičke službe HPS-a i osnivaju se na određenom području Republike Hrvatske gdje se za to ukaže potreba.

Stanice osnivaju inicijativni odbori na prijedlog Komisije, gradskog ili županijskog planinarskog saveza, ili PD-a osnovne planinarske udruge, a prema uvjetima iz ovog Pravilnika.

Članak 21.

Svoju djelatnost stanice provode u skladu sa svojim statutima i pravilnicima, koji moraju biti usklađeni s ovim Pravilnikom te s odlukama Komisije.

ČLANOVI VODIČKE SLUŽBE

Članak 22.

Članovi Vodičke službe HPS-a su članovi osnovnih planinarskih udruga, sposobljeni za vodičku djelatnost koju ostvaruju udruživanjem u Stanice organizirane na teritorijalnom principu.

Školovanjem u VS članovi stječu sljedeće stručne nazine:

- vodič pripravnik,
- vodič društvenih izleta,
- vodič,
- vodič instruktor.

Članak 23.

Članovi Vodičke službe HPS-a osposobljavaju se prema sljedećim vodičkim standardima:

1. Ljetno planinarenje,
2. Zimsko planinarenje,
3. Sportsko penjanje,
4. Stijensko penjanje,
5. Ledno penjanje,
6. Alpinizam,
7. Planinsko skijanje.

Standardi po kojima se vodiči osposobljavaju mogu biti osnaženi elementima dodatnih standarda, a to su:

1. Visoka gorja,
2. Posebna područja,
3. Lavine.

Uvjeti za stjecanje osposobljenosti za vođenje uređeni su standardima UIAA. Stjecanjem prava na licenciranje o osposobljenosti za vođenje prema standardima UIAA Komisija će osposobljenim članovima VS-a izdavati uvjerenja o osposobljenosti za rad u skladu sa standardima UIAA. Način stjecanja standarda propisuje se posebnim aktom.

Članak 24.

Komisija posebnu brigu vodi o vodičima društvenih izleta (VDI), članovima planinarske udruge koji zbog svojeg iskustva dobrovoljno i stručno organiziraju i vode izlete za članove planinarske udruge.

Članak 25.

Značka vodiča ima oblik Znaka Vodičke službe HPS-a s natpisom HRVATSKI PLANINARSKI SAVEZ u gornjem dijelu crvenog prstena, a natpisom VODIČ u donjem dijelu.

Značka vodiča društvenih izleta ima oblik Znaka Vodičke službe HPS-a s natpisom HPS u gornjem dijelu te natpisom VODIČ DRUŠTVENIH IZLETA u donjem dijelu.

Na poleđini značke utisnut je broj koji se upisuje i u pripadajuću vodičku iskaznicu.
Značka ne vrijedi bez iskaznice.

Članak 26.

Vodička iskaznica je isprava s osobnim podacima u kojoj se ovjerava valjanost prema standardima osposobljenosti. Ovjerom vodičke iskaznice dozvoljava se vodiču vođenje u okviru stečenih standarda osposobljenosti. Iskaznica je vlasništvo HPS-a.

Članak 27.

Prava članova Vodičke službe HPS-a su:

- vođenje planinara u planine u skladu s postignutom kategorijom u Vodičkoj službi HPS-a,
- sudjelovanje u radu matične Stanice,
- sudjelovati u radu Zbora,
- birati i biti biran na dužnosti u Komisiji za vodiče HPS-a,
- korištenje povlastica iz članstva u Vodičkoj službi HPS-a u Hrvatskoj i inozemstvu,
- primanje naknade troškova u akcijama vođenja po planinama, ako je tako ugovorenno,
- primanje naknade troškova za uporabljenu opremu, ako je tako ugovorenno,
- biti osiguran od posljedica nesreće prilikom zadaće vođenja i uživanja prihoda od osiguranja,
- uživati i druga prava ugovorena posebnim aktima.

Članak 28.

Članovi Vodičke službe HPS-a dužni su:

- savjesno voditi planinarske izlete, ture i pohode u okviru svoje kategorije i standarda osposobljenosti,
- biti članovi osnovne planinarske udruge registrirane u HPS-u te unutar nje izvršavati svoje članske i vodičke dužnosti,
- stalno usavršavati znanja pohađanjem predavanja, vježbi, tečajeva i seminara,
- ne voditi osobe bez odgovarajuće opreme, kao ni osobe za koje smatraju da nisu sposobne savladati očekivane napore,
- redovito podnosići izvješća s akcija vođenja,
- imati odgovarajuću osobnu i tehničku opremu na akcijama vođenja,
- priteći u pomoć i po potrebi prekinuti svoju aktivnost u slučaju poziva za spašavanje,
- brinuti o vlastitom zdravlju i fizičkoj kondiciji,
- promicati zaštitu planinske prirode i spomenika kulture,
- zastupati skupinu planinara koju vode prema trećim osobama,
- pri obavljanju zadaća za VS na vidljivom mjestu nositi vodičke oznake i imati valjanu vodičku iskaznicu.

Članak 29.

Članstvo u Vodičkoj službi HPS-a prestaje:

- na osobni zahtjev,
- prestankom članstva u osnovnoj planinarskoj udruzi članici HPS-a,
- isključenjem iz članstva po odluci matične planinarske udruge, Stanice ili Komisije.

Članak 30.

Član Vodičke službe HPS-a osobno je odgovoran za svoje postupke i posljedice nastale nemarom ili površnošću u radu prilikom ostvarivanja zadaća iz vodičke djelatnosti.

Stegovni postupak pokreće osnovna planinarska udruga ili stanica, a mogu ga radi zaštite interesa i ugleda Vodičke službe HPS-a pokrenuti IOK, Komisija ili IO HPS-a.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 31.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

Predsjednik Hrvatskog planinarskog saveza
prof. dr. sc. Hrvoje Kraljević